

Forfatter: Alpinas, Christian Machabæus

Titel: BREV TIL: Gøye, Birgitte FRA: Alpinas, Christian Machabæus (1571-11-20)

Citation: Alpinas, Christian Machabæus: "BREV TIL: Gøye, Birgitte FRA: Alpinas, Christian Machabæus (1571-11-20)", i *Breve til og fra Herluf Trolle og Birgitte Gjøe (1. bind)*, Hos V. T Han in G & Appel., s. 536. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000667830-000-shoot-L0006678300000195.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Herluf Trolle og Birgitte Gjøe (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

20. Novbr. 1571.

Christian Machabæus til Birgitte Gjøe.

Han er kommen vel hjem fra sin Sendelse til Rusland. Trøster Birgitte Gjøe i Anledning af Enkedronningens og Sophie Rosenkrantz' Død og utdaler sin Beklagelse over, at hun har maattet fraflytte Ring Kloster. Han tager nu til Lund. Hans Moder har været syg. I Rusland herske allehaande Ulykker; Tartarerne have afbrændt Moskwa. Om Hertug Magnus' Skjæbne.

Min ydmygelig helsen nu och altijdtt forsendtt mett gud wor herre. Gunstige fru Birgitte, besynderlige gode wen och gynderinde, nest min ydmyg oc tilbørlig tacksigelse for mægtig gott, som y mig y mange maade bewyst haffuer, s. 537huilckett ieg alle mine dauge tacknemmeligen will y hu komme oc bede gud, at hand dett will eder wederlegge, efftherdj ieg dett icke aff min ringe formuge fortiene eller forskylle kand. Giffuer ieg eder ydmygeligen at wide, at gud alsommechtiste haffuer naadeligen ført min lange oc farlige reise till en goder ende, saa at ieg haffuer wdrettet mine erringe well oc førtt en goder suar tilbage till kong. maiest., oc dertill haffuer gud ont mig min hilbred oc sundhed.¹ Gud giffuit, at ieg for sodant sin welgierninger maatte findis tacknemmelig all min liffs tydtt. Tacker ieg ocsaa gud alsommechtiste, at ieg haffuer sportt, at eder lider well huilcket mig so kertt er som min egen helbrett oc welfartt. Gud giffuit, at ieg alldydtt sodant tidinger maa høre fra eder. Endog ieg oc saa haffuer spoertt, at sorrig oc modgang er eder offuerkommen, baade for eders kerre søster daatter, som effther guds wilgie saligen er affgangen², oc min allernaadichste frwes død³, huilcken eder haffde inderligen ker. Alligewell er ieg wis paa, at y haffuer saa beredt eders saug mett gud, at huerken glede eller sorrig, modgang eller medgang, liffuit eller døden skall kuldkaste eders adelig, oprichtig oc christelig moed, men at y setter altingest y guds hender oc mett tolmodighed offueruinder allt modganges byrde, forhobendis, at enten y denne werden eller y den anden denne byrde gud forminske will oc omuende hinde till den ewige glede. At y erre affskiltt fra Ringkloster, huor y kand ske haffde acht att leffue eders lifts tydtt, weed ieg wel, at dett eder ont giør, oc sandeligen icke forwden aarsage, fordj mig tyckis, at y, som saa rigeligen oc well haffuer forsørgitt saa mangen en mennisk y Danmarck, icke burdis at skyllis aff mett dett, huor mett y eder selffuer wille forsørg. Men her maa y sehe, huorledis s. 538den falske werden lønner gode gierninger, oc at den hendelse icke skall hordeligen bemøde eder, beder ieg eder, at y wille betrachte dise tre stycker, fyrt guds alsommechtiste sedwand, at hand plejer at paaminde os mett kors oc modgang, baade huad we erre, disligest ocsaa huad we werre skulle, fordisaa naar we leffuer y tryghed, da huerken kenner we gud heller wor selffuer, icke heller befliter os till at tiene oc dyrcke gud oc at føre en christeligt leffnit, men ligesom en spoon føris neder mett strømmen, so føris we hoffuitkuld neder mett werden till dett ewige fordømmelse. Derforre opuecker wor herre os mett genwordighed till en rætt oc alworlig poenitence till sitt nauffns paakaldelse till att f[ly] synd och last oc till at rette oc bedre os, oc derforre skulle we tacknemmeligen annamme bitterhesens kalck wdaff herrens hand oc wisseligen wente hielp oc trøst aff hannom oc wisseligen wyde, at hand icke will legge mere paa os, en wy kunde berre. Dernest maa y betrachte, at gud der mett wille frawende eders huff oc sinde fra disse werslig oc forgengelig wesen oc paa [minde] ed[er], at y dette liff we haffuer ingen wisse eller langwarig boelig, men att we skulle tracte effther den ewige lyff. Derforre lader gud sin hellige christelige kyrcke flyttis hen fra itt land till itt anden, fra en by till en anden, at christen menniske skulle icke tencke her at sla derris bo pell, men wandre her wdj werden som y en wey, huilcken paa dett siste skall føre dennom till dett rette herbere. For den aarsage skyll siger sanctus Paulus, at we wancker hen og her wdj werden oc haffuer ingen wisse platz, huor we tryggeligen blifflue maa. Till dett siste skulle y anshe exempla oc besynderligen wor herris Christj, huilken, endog hand skabte himmell oc iord, alligewell wor hand huswill her paa iorden, so at hand beklauffuer sig hos Matheum, at wmelige diur haffuer derris reer, huler og werrelse, men at hand icke haffde saa mægtig, huor till hand kunde hellie sin hoffuit till. Lige saa, kerre frw Birgitte, y, som mett salige her Herluff till den ganske rigis erre och beste stiftit haffuer oc forbredritt(!) so mange scholer, holpit oc trøstit fattige oc bredrøffuede(!) s. 539christne menniskerr, fanger den samme løn, som wor herre Christus fick. Men salig er y, som haffuer sodann en mettbroder, huilcken icke will forlade eder, endog kand ske eders wuenner tencker der mett at bredrøffue(!) eder. Oc der er ingen twifell paa, at gud hand will baade y denne liff rigeligen forsørg eder oc her effther føre eder till den ewige glede, huor till kand ske eders wuenner aldrig skall komme. Dette at skrifflue till eder haffuer ieg fordriftid mig till, forhobendis, at y wille tage min ringe willige oc plichtige tieneste til tack. Mere kand ieg icke giøre paa denne tydtt eder till wilg[e], men so lenge som ieg leffuer, skulle y finde mig tacknemmelig, oc will gierne for eders skyld woge mitt liff oc leffnit. [Acter ieg?] nu att fare hiem till Lund¹ oc blifflue der so leng[e] som [kongl. maytt.?] will tilstede mig, fordisaa ieg fornemmer well, [att ieg ko]mmer icke wdaff denne tieneste, saa at ieg kand enten y denne kalld eller tage nogen anden. Gud wnde mig dett at giøre, hues hannom kand werre behagelig. Min kerre moder² haffuer lenge liggitt siug aff den ny siuge, men, gud werre loffuit, hun er kommen nogitt till sig y gien. Gud alsommechtiste werre eders løn for altt dett gode, y haffuer hinde bewyst. Ingen ny tidinger er forhånden, kun at y maa wyde, at wdj Rysland er der baade kryg, oprør, dyr tid oc pestelence. Hartug Magnus er en nu y Liffland, men haffuer icke mere bekommett aff landitt en to gamle slott, oc er dett befrychtendis, at hand icke mere fanger.³ Mosck[ou], den største by, som y christenhed heller Europa war, bleff wor herres hemmelfars daug brentt aff de som man kaller Cremer, so att y tre timer der stod icke en stage ygien, oc bleff der s. 540mere en halff andett hundrede tusen man derinne brent.¹ Dentyd dett skede, wor ieg till

min store lycke opholden wdj Nouogorad, fordisaa haffde ieg effther min begerring strax kommitt frem, da haffde ieg oc bleffuit der, men herren wender alt tingest till wor beste. De same last oc synd, som bleff øffuit wdj Sodoma oc Gomorrha, wanckett der forwden allt straff. Derforre haffuer gud ocsaa iaa so grummeligen forstørritt den stad. Paa denne tydtt will ieg icke lenger opholle eder mett min ringe skriffuelse, mett(!) nu oc altyd haffue eder gud alsommechtiste befalendis, hand werre eders trys[t], hielp oc raad. Mett hast den 20 nouemb. 1571. Ex Sor kloster.

Eders williger altydtt
Christian Machabæus Alp.

Egenhænd. Orig, uden Omslag i Rigsark., Adelsbreve XXII. 136. Brevet er en Del beskadiget.